

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคและการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิตในวัฏจักรธุรกิจจริง โดยเปรียบเทียบผลการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิตที่มีต่อผลผลิตการบริโภค แรงงาน และการสะสมทุน ในแบบจำลองวัฏจักรธุรกิจจริงที่มีการยึดติดในพฤติกรรมบริโภค 1 ช่วงเวลา และ 2 ช่วงเวลากับแบบจำลองพื้นฐาน สามารถสรุปการศึกษาได้ดังนี้

จากผลการศึกษาโดยเมื่อพิจารณาร้อยละการเบี่ยงเบนไปจากสถานะคงที่ของผลผลิต การบริโภค แรงงาน การสะสมทุน กับระยะเวลาหลังจากการเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิตของแบบจำลองวัฏจักรธุรกิจจริง ทั้ง 3 แบบ พบว่า

กรณีแบบจำลองพื้นฐาน เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้น ผลผลิตการบริโภค แรงงาน การสะสมทุน จะมีความเบี่ยงเบนไปจากสถานะคงที่ แล้วในช่วงเวลาต่อมาระยะหนึ่งจึงมีการปรับตัวเข้าสู่ภาวะปกติอีกครั้ง

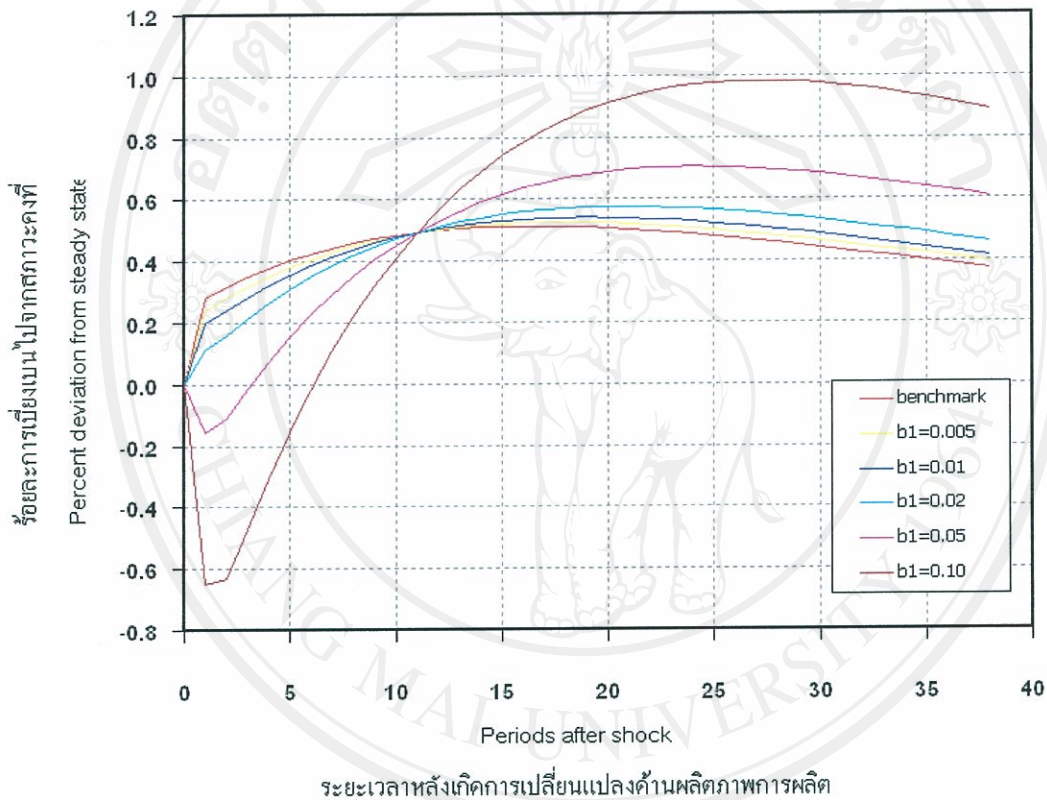
กรณีแบบจำลอง 1 ช่วงเวลา การปรับตัวของผลผลิต แรงงาน และการสะสมทุน ภายหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้น จะมีลักษณะคล้ายคลึงกับการปรับตัวของแบบจำลองพื้นฐาน แต่การปรับตัวของการบริโภคนั้น ได้มีความแตกต่างกันไปตามค่าพารามิเตอร์ที่แสดงถึงการยึดติดในพฤติกรรมของการบริโภคในช่วงเวลา $t-1$ (ค่า b_1) ที่ต่างกัน ซึ่งแยกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. หากค่า $b_1 \leq 0.03$ คือ มีการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคน้อย ลักษณะการเบี่ยงเบนไปจากสถานะคงที่ของการบริโภคจะมีการปรับตัวสูงขึ้นในช่วงแรก แล้วต่อมาจึงปรับตัวลดลงจนเข้าสู่สถานะคงที่ โดยหากค่า b_1 มีค่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ การปรับตัวหลังเกิดการเปลี่ยนแปลงก็จะลดลง คือมีการเบี่ยงเบนไปจากสถานะคงที่ในระดับที่ต่ำกว่า

2. หากค่า $b_1 > 0.03$ คือ มีการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคมาก ภายหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงของผลิตภาพการผลิต การบริโภคจะมีการปรับตัวลดลงจนกระทั่งมีค่าติดลบ แล้วต่อมาจึงปรับตัวเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่ภาวะปกติอีกครั้ง

สำหรับระดับการปรับตัวของการบริโภค ภายหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิตที่ค่าการยึดติดในพฤติกรรมกรบริโภคที่แตกต่างกันในแบบจำลอง 1 ช่วงเวลานั้น สามารถแสดงดังรูปที่ 5.1

รูปที่ 5.1 แสดงระดับการปรับตัวของการบริโภค ภายหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงของผลิตภาพการผลิตที่ค่าการยึดติดในพฤติกรรมกรบริโภคที่แตกต่างกันในแบบจำลอง 1 ช่วงเวลา

ที่มา : จากการคำนวณและจำลองค่าโดยโปรแกรมทางคณิตศาสตร์

กรณีแบบจำลอง 2 ช่วงเวลา เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้น การปรับตัวของผลผลิต แรงงาน และการสะสมทุน จะมีลักษณะคล้ายคลึงกันกับการปรับตัวของแบบจำลองพื้นฐาน และแบบจำลอง 1 ช่วงเวลา แต่การปรับตัวของการบริโภคนั้นได้มีความแตกต่างกันไปตามค่าพารามิเตอร์ที่แสดงอรรถประโยชน์ในช่วงเวลาปัจจุบันที่ยึดติดกับการบริโภคในช่วงเวลา $t-1$ และ $t-2$ (ค่า b_1 และ b_2) ที่ต่างกัน ซึ่งแยกได้เป็น 4 ลักษณะคือ

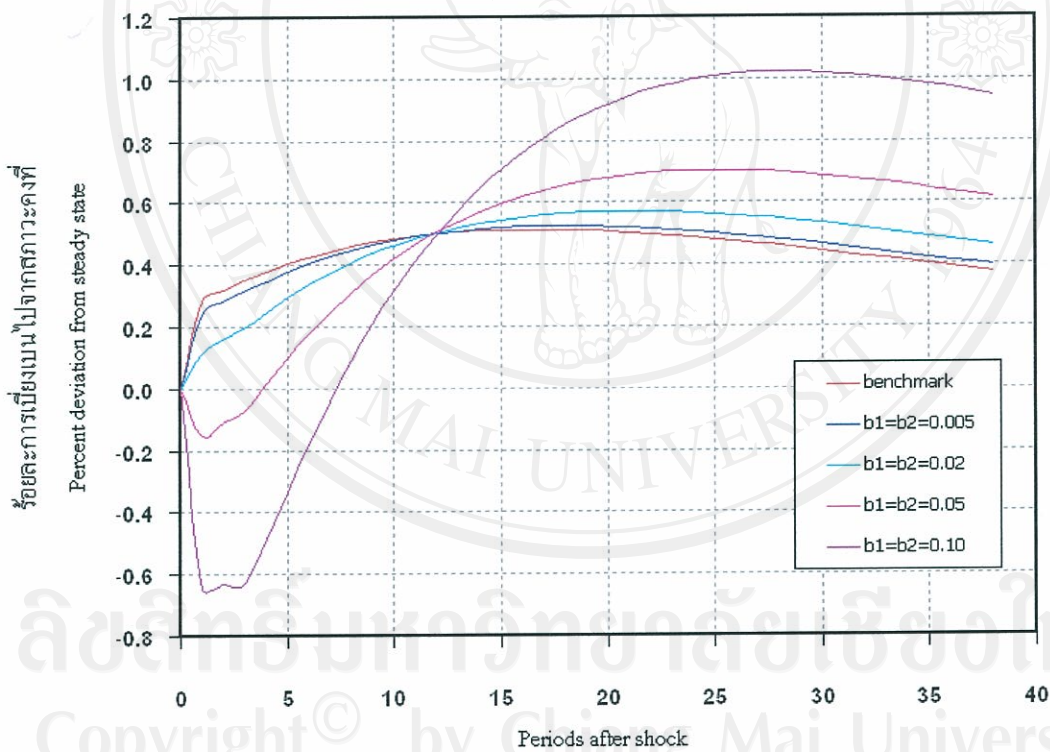
1. หากค่า b_1 เท่ากับ b_2 โดยที่ $b_1 \leq 0.03$ และ $b_2 \leq 0.03$ คือ มีการยึดติดในพฤติกรรมกรบริโภคในช่วงเวลา $t-1$ และ $t-2$ น้อย การบริโภคจะมีการปรับตัวสูงขึ้นในช่วงแรก แล้วต่อมาจึง

ปรับตัวลดลงจนเข้าสู่ภาวะคงที่ โดยหาก b_1 และ b_2 มีค่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ การปรับตัวหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงก็จะลดลง คือ มีการเบี่ยงเบนไปจากสภาวะคงที่ในระดับที่ต่ำกว่า

2. หากค่า b_1 เท่ากับ b_2 โดยที่ $b_1 > 0.03$ และ $b_2 > 0.03$ คือ มีการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคมาก ภายหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงของผลิตภาพการผลิตที่เพิ่มขึ้น การบริโภคจะมีการปรับตัวลดลงจนกระทั่งมีค่าติดลบ แล้วจึงปรับตัวเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่สภาวะปกติอีกครั้ง

สำหรับระดับการปรับตัวของการบริโภค ภายหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิต กรณีที่ค่าการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคในช่วงเวลา $t-1$ และ $t-2$ เท่ากันนั้น สามารถแสดงดังรูปที่ 5.2

รูปที่ 5.2 แสดงระดับการปรับตัวของการบริโภค ภายหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงของผลิตภาพการผลิต กรณีที่ค่าการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคในช่วงเวลา $t-1$ และ $t-2$ เท่ากัน

ระยะเวลาหลังเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิต

ที่มา : จากการคำนวณและจำลองค่าโดยโปรแกรมทางคณิตศาสตร์

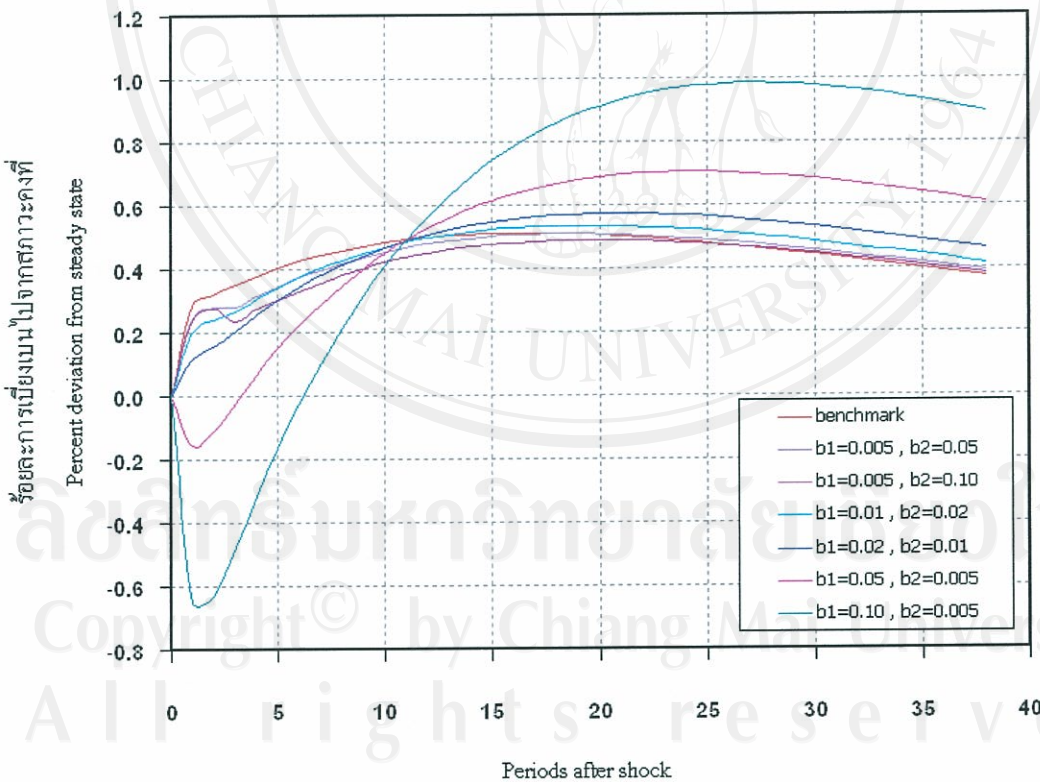
3. หาก $b_1 < b_2$ โดยที่ $b_1 \leq 0.03$ และ $b_2 > 0.03$ การบริโภคจะมีลักษณะการปรับตัว 2 ครั้ง โดยครั้งแรกการบริโภคได้มีการปรับตัวสูงขึ้นทันทีเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิต แล้วจึงได้ปรับตัวลดลงในช่วงเวลาต่อมาและเพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้นจึงค่อยๆปรับตัว

ลดลงเข้าสู่สภาวะคงที่ ซึ่งหาก b_1 มีค่าเพิ่มขึ้นหรือมีการยึดติดที่เพิ่มมากขึ้น การปรับตัวหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงก็จะลดลง คือ มีการเบี่ยงเบนไปจากสภาวะคงที่ในระดับที่ต่ำกว่า และเช่นเดียวกันค่า b_2 ที่เพิ่มขึ้นก็จะทำให้การปรับตัวลดลงในช่วงเวลาที่ 2 ลดลงมากด้วย

4. หาก $b_1 > b_2$ โดยที่ $b_1 > 0.03$ และ $b_2 \leq 0.03$ ผลผลิต แรงงาน การสะสมทุน ได้มีลักษณะการปรับตัวเช่นเดียวกับกรณีของ $b_1 < b_2$ แต่การเบี่ยงเบนไปจากสภาวะคงที่ของเส้นผลผลิตนั้นจะอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเส้นแรงงาน และเส้นการบริโภคจะปรับตัวลดลงจนมีค่าติดลบ เนื่องจาก b_1 มีค่ามากกว่า 0.03 และค่า b_1 ที่เพิ่มมากขึ้นก็จะทำให้การติดลบเพิ่มมากขึ้นด้วย

สำหรับระดับการปรับตัวของการบริโภค ภายหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิต กรณีที่ค่าการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคในช่วงเวลา $t-1$ และ $t-2$ ต่างกันนั้น สามารถแสดงดังรูปที่ 5.3

รูปที่ 5.3 แสดงระดับการปรับตัวของการบริโภค ภายหลังจากเกิดการเปลี่ยนแปลงของผลิตภาพการผลิต กรณีที่ค่าการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคในช่วงเวลา $t-1$ และ $t-2$ ต่างกัน

ระยะเวลาหลังเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านผลิตภาพการผลิต

ที่มา : จากการคำนวณและจำลองค่าโดยโปรแกรมทางคณิตศาสตร์

จากผลการศึกษาการปรับตัวของตัวแปรต่างๆในแบบจำลองทั้ง 3 แบบ สามารถสรุปได้ว่า หากมีการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคในช่วงเวลาที่ผ่านมาแล้ว ผลผลิตการผลิตที่เปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลกระทบต่อผลผลิต แรงงาน การสะสมทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริโภคในช่วงเวลาปัจจุบัน ซึ่งหากการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคในช่วงเวลาที่ผ่านมานี้มีค่าเพิ่มมากขึ้น จะส่งผลให้การบริโภคในช่วงเวลาปัจจุบันมีระดับการปรับตัวที่ต่ำกว่าที่ไม่มีการยึดติด เนื่องจากครัวเรือนยังคงมีความเคยชินกับลักษณะการบริโภคแบบเดิมของช่วงเวลาที่ผ่านมา ถึงแม้ตัวแปรอื่นๆจะมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นก็ตาม

5.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษารั้งต่อไป

การศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำฟังก์ชันอรรถประโยชน์ (utility function) ที่อยู่ในรูปของลอการิทึมธรรมชาติ (\ln) มาใส่ไว้ในแบบจำลอง สำหรับการศึกษารั้งต่อไปนั้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะให้มีการนำฟังก์ชันอรรถประโยชน์ที่ในรูปแบบอื่นมาใช้ เพื่อที่แบบจำลองจะสามารถแสดงผลการทดแทนกันของการบริโภคและการทำงาน ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ สำหรับผู้ที่สนใจจะทำการพัฒนาแบบจำลองวัฏจักรธุรกิจจริงในประเด็นอื่นๆ ผู้วิจัยขอเสนอแนะว่า ในแบบจำลองของการศึกษารั้งต่อไป สามารถจะใส่การยึดติดในพฤติกรรมการพักผ่อน (habit persistence in leisure) ในรูปแบบต่างๆเข้าไปด้วย เพื่อดูว่าการเปลี่ยนแปลงด้านผลผลิตการผลิตจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในผลผลิต (output) การบริโภค (consumption) แรงงาน (investment) การสะสมทุน (capital) และตัวแปรอื่นๆอย่างไร โดยกำหนดเป็นแบบจำลองเพิ่มเติมจากงานวิจัยครั้งนี้ เช่น แบบจำลองที่มีการยึดติดในพฤติกรรมการพักผ่อน 1 ช่วงเวลาเพียงอย่างเดียว แบบจำลองที่มีทั้งการยึดติดในพฤติกรรมการบริโภคและการพักผ่อน และ แบบจำลองที่มีเพียงการยึดติดในพฤติกรรมการพักผ่อนมากกว่า 1 ช่วงเวลา